

סוכות

שלושת המתנות ושלושת הרגלים

אומרת הגמרא במסכת תענית דף ט עמוד א
 "רבי יוסי ברבי יהודה אומר: שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל, אלו הן: משה, ואהרן, ומרים. ושלש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן: באר, וענן, ומן. באר בזכות מרים, עמוד ענן בזכות אהרן, מן בזכות משה. מתה מרים נסתלק הברך. שנאמר (במדבר כ') ותמת שם מרים, וכתיב בתריה ולא היה מים לעדה, וחזרה בזכות שניהן. מת אהרן נסתלקו ענני כבוד, שנאמר (במדבר כ"א) וישמע הכנעני מלך ערד, מה שמועה שמע שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד, וכסבור ניתנה לו רשות להלחם בישראל. והיינו דכתיב (במדבר כ') ויראו כל העדה כי גוע אהרן. אמר רבי אבהו: אל תקרי ויראו אלא וייראו. כדדריש ריש לקיש, דאמר ריש לקיש, כי משמש בארבע לשונות: אי, דלמא, אלא, דהא. חזרו שניהם בזכות משה, מת משה נסתלקו כולן, שנאמר (זכריה י"א) ואכחד את שלשת הרעים בירח אחד. וכי בירח אחד מתו? והלא מרים מתה בניסן, ואהרן באב, ומשה באדר! אלא: מלמד שנתבטלו שלש מתנות טובות שנתנו על ידן, ונסתלקו כולן בירח אחד."

שלושת המתנות הללו הם כנגד שלושת הרגלים:

- 1) מן פסח שבו אוכלים מצות כנגד הלחם עוני ובזכות משה שהוציא אותנו ממצרים.
- 2) באר שבועות שבו קבלנו את התורה שנמשלה למים ובזכות מרים שהיה בה את מידת הנתנה (מתן-תורה).
- 3) ענן- סוכות שעושים כנגד ענני הכבוד שהושיב אותנו הקב"ה ובזכות אהרן שמדתו היא השלום (סוכות חג האחדות).

אומרת המשנה במסכת אבות פרק ד משנה יג

"רבי שמעון אומר שלשה כתרים הם כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן." "שלושת הכתרים: כהונה, תורה ומלכות הם בחינת שלושת הרגלים. "כתר שם טוב עומד על גביהם" והוא בחינת השבת, שהיא מופיעה את שמו של הקב"ה שלום, מלשון שלימות. כתר מסמל את עובדת היות התכונה שהוא נושא באדם הנושא אותו (למשל: אנו אומרים שאדם מוכתר בנימוסים, כלומר המעלה הזו נמצאת בו, הוא מסומן במעלות האלו. או למשל: הכתירו אדם לתפקיד מסוים יש לו המעלה הזו). מהו אם כן "כתר שם טוב"? בעצם אדם מוכתר לא במעלה פרטית מסוימת אלא במכלול הפרטים שלו, בשמו. יש לו תכונה כוללת של מעלה. זוהי השבת ביחס למועדים.

השפת אמת מוסיף ששלושת הרגלים הם גם כנגד שלושת האבות, בחינת "לריח שמניך טובים" הטובים שברך, לעומת השבת שהיא שמו של הקב"ה "שמן תורק שמך", והיא מופיעה מלמעלה למטה". (הרב חיים סמוטריץ)

וע"פ הגמרא במסכת סוטה דף יא עמוד ב אפשר להוסיף לדבריו: " (שמות א) ויהי כי יראו המילדות את האלהים ויעש להם בתים רב ושמואל, חד אמר: בתי כהונה ולויה, וחד אמר: בתי מלכות. מ"ד בתי כהונה ולויה, אהרן ומשה; ומ"ד בתי מלכות, דוד נמי ממרים קאתי, דכתיב: (דברי הימים א' ב) ותמת עזובה (אשת כלב) ויקח לו כלב את אפרת ותלד לו את חור, וכתיב: (שמואל א' יז) ודוד בן איש אפרתי וגו' ".

1) לויה משה פסח (משה שקול לישראל)

2) כהונה אהרן סוכות (ממלכת כהנים וגוי קדוש)

3) מלכות מרים שבועות (מאן מלכי ? רבנן).

ושנזכה בע"ה לבניין בית המקדש וכנגד המתנות שקבלנו במדבר איש כמתנת ידו יתן ולא יראה פניו ריקם.

סוכות